

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Освітня програма	37022 Психологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	053 Психологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37022
Назва ОП	Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Заграй Лариса Дмитрівна, Медведь Валентина Валентинівна, Ларіонов Станіслав Олександрович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	13.07.2020 р. – 15.07.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/053-psychologiya-tretego-osvitno-naukovogo-rivnya-vyshhoi-osvity.pdf>

Програма візиту експертної групи <http://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/053-psychologiya.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

За підсумками роботи ЕГ під час вивчення нормативних документів і матеріалів сайту ДДПУ, дистанційного онлайн-візиту, встановлено, що освітньо-наукова програма «Психологія» з підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 Психологія (далі – ОНП), дійсно функціонує в ДДПУ і відповідно до мети, спрямована на формування особистості викладача закладу вищої, професійної (професійно-технічної) освіти і науковця, здатного продукувати ідеї, розв'язувати професійні завдання та комплексні проблеми інноваційного й дослідницького характеру в галузі освіти/психології, володіти методологією наукової і педагогічної діяльності зі спеціальності, здійснювати науково-психологічне дослідження з прилюдним захистом його результатів, що мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення та дають змогу отримати безпосередній доступ до працевлаштування і здобуття наступного наукового ступеня. У ЕГ склались в цілому позитивні враження від ДДПУ, його здобувачів, викладачів, керівників і адміністративного персоналу. Було помітно, що функціонування ОНП відбувається на базі наукової школи, створеної гарантом ОНП. ЕГ пропонує ГЕР підійти до оцінювання ОНП з позицій “grandparenting” - гарант ОНП фактично є одним з засновників психології в Україні та батьком відомої психологічної школи (підтверджується відеозаписом відкритої зустрічі), ЕГ вважає, що ОНП має “право на життя” з урахуванням зауважень.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. ОНП створена і регулярно оновлюється з урахуванням інтересів і пропозицій стейкхолдерів. Для цього випускова кафедра і ДДПУ в цілому підтримує численні професійні і наукові зв'язки з провідними вченими-психологами і практиками в сфері психологічного забезпечення інклюзивної освіти. 2. ОНП є унікальною, вона природним чином розвиває створену з 1997 року в ДДПУ наукову психологічну школу, яку очолює завідувач випускової кафедри професор Савчин М.В. 3. Частина освітніх компонентів циклу загальної підготовки є авторськими курсами, які забезпечені численними науковими, навчально-методичними, наочними та іншими виданнями.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Незрозумілим для ЕГ є спеціалізація ОНП “Педагогічна та вікова психологія”, тоді як назва ОНП “Психологія”. ЕГ рекомендує закладу визначитись - чи додати ОК, пов'язані з віковою психологією, чи скоригувати назву і спеціалізацію ОНП. 2. Надвелика кількість компетентностей і ПРН, які частково перетинаються за змістом. 3. У ЕГ не сформувалось враження - на підготовку кого саме спрямована ОНП. Запрошені роботодавці готові працевлаштувати фахівця зі спеціальної психології та інклюзивної освіти, який спроможний створювати психологічні тренінги і здійснювати науково-методичний супровід освіти осіб з особливими потребами. В той же час в мета ОНП і її освітні компоненти не забезпечують такої підготовки. Тому ЕГ рекомендує розширити співпрацю із роботодавцями саме відповідно до специфіки, змісту та цілей ОНП. 4. Навчальний план складає 240 кредитів ЕКТС. ЕГ рекомендує залишити в навчальному плані тільки освітню складову. 5. Освітні компоненти частково перетинаються за змістом, є певні неспівпадіння між ПРН, заявленими в матриці відповідності і в робочих програмах навчальних дисциплін. 6. В описах навчальних дисциплін і в робочих навчальних програмах наводиться переважно тематика семінарських і практичних занять. Бажано було б представляти і самі завдання до цих занять, терміни і вимоги до їх виконання, і критерії їх оцінювання. 7. Освітні компоненти тільки частково охоплюють дослідницьку складову ОНП, зокрема ЕГ не знайшли навчальної дисципліни або відповідних тем, що стосуються написання власне дисертації. 8. ЕГ не втручається в автономію закладу, але рекомендує диференціювати програмові вимоги для абітурієнтів, які вступають на основі базової освіти і несуміжних спеціальностей. 9. ЕГ рекомендує розширити форми та методи студентоцентрованого навчання, зокрема заявлене у самоаналізі “перевернуте навчання”, наукові семінари, дослідницькі мікропроекти тощо. 10. ЕГ рекомендує розширити перелік обов'язкової літератури по ОК, залучивши сучасні закордонні видання і публікації. 11. ЕГ рекомендує вдосконалити інформаційно-методичне забезпечення для дистанційного навчання здобувачів. 12. ЕГ з'ясувала можливості для одержання здобувачами психологічної допомоги, виявилось, що вона може бути надана тільки викладачами-психологами, що є порушенням відносин “викладач - студент”. ЕГ рекомендує розглянути можливість створення підрозділу, який опікується проблемами психологічної підтримки здобувачів. 13. ЕГ з'ясувала, що здобувачам і викладачам надаються можливості для інтернаціоналізації своєї наукової діяльності, але фактичний рівень такої залученості - низький. ЕГ рекомендує закладу стимулювати участь аспірантів і НПП у програмах мобільності, стажування тощо. 14. Веб-сторінка закладу потребує вдосконалення, стосовно зручності використання матеріалів. 15. ЕГ констатує, що опитування в закладі проводиться регулярно і за різними приводами. Але процедура потребує формалізації, окреслення політики щодо ознайомлення здобувачів з результатами і вжитими за ними заходами.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОНП відображає місію університету (<https://cutt.ly/XsvLKIE>), яка полягає, зокрема, у розвитку системи освіти та науки шляхом підготовки високопрофесійних фахівців, утвердження Університету як провідного вищого педагогічного навчального закладу. Мета і зміст ОНП чітко узгоджується зі стратегічними завданнями ДДПУ, зокрема у питанні забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців, виховання гармонійно розвиненої особистості, формування соціально активної толерантної людини з високими духовними якостями, яка здатна до саморозвитку і самовдосконалення. Мета ОНП (версія 2019 року) сформульована достатньо коректно, вона у стислому вигляді полягає у підготовці викладача-дослідника в галузі психології для закладів освіти. При цьому в поточному формулюванні (версія 2020 року): "... Формування особистості викладача закладу вищої, професійної (професійно-технічної) освіти і науковця, здатного продукувати ідеї..." в меті ОНП відсутній такий рівень як фахова передвища освіта, доцільно було б його додати. При цьому фокус-групи з НПП і роботодавцями дали зрозуміти, що ОНП також має бути сфокусована на опанування здобувачами проблем інклюзивної освіти. Крім того, ОНП функціонує в межах наукової школи її гаранта, проф. М. Савчина, в якій досліджуються проблеми психологічного і духовного здоров'я особистості, її повноцінного функціонування. Зазначені тези повинні, на думку ЕГ, стати підставою для конкретизації мети ОНП.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Позиції і потреби зацікавлених сторін враховані при формулюванні цілі ОНП, що стосується підготовки викладача закладу вищої, професійної (професійно-технічної) освіти і науковця. При укладанні ОНП (2016 рік), головним стейкхолдером виступав сам ДДПУ, як майбутній роботодавець аспірантів, метою ОНП було забезпечення освітньо-наукової підготовки дослідників-психологів, яка передбачає успішну реалізацію теми наукового дослідження, розвиток наукового світогляду та наукової творчості, створює умови для розвитку наукового мислення, дослідницької компетентності та самореалізації здобувачів, стимулює виробленню нових інноваційних ідей та проєктів. Впродовж першого року навчання до ОНП було внесено зміни, а саме скориговані ОК, ПРН і компетентності (протокол засідання кафедри психології № 18 від 30.11.2016 р., де були присутні з представники потенційних роботодавців). Зміни стосувалися посилення освітньої складової, зокрема щодо її спрямування на осмислення сучасної психологічної практики та її інтеграцію в психологічну освіту, оволодіння навичками науково-дослідної роботи. Далі ОНП оновлена в червні 2019 р., до складу робочої групи увійшов аспірант Н. Поточняк. Проєкт змін до ОНП розглядався на засіданні випускової кафедри за участю з представників роботодавців. Внесені зміни стосуються уточнення освітньої складової, зокрема навчання аспірантів працювати з сучасними соціально-психологічними проблемами в освіті (булінг, девіації в соціальних мережах тощо), здійснювати моніторинг власних наукових результатів. Крім того, внесено зміни до ПРН1-13, додано формулювання "знати і розуміти" (протокол засідання кафедри психології № 7 від 21.05.2019 р.). Останнє оновлення ОНП відбулось в червні 2020 р., до складу робочої групи увійшов аспірант Н. Поточняк. Проєкт змін до ОНП розглядався на засіданні випускової кафедри за участю 4 представників роботодавців. Внесені зміни стосуються збільшення кредитів на науково-педагогічну практику, формування соціальних навичок і особистісної ідентичності аспірантів під час засвоєння освітньої складової, навчання їх проблемам освіти осіб з особливими потребами, розширення переліку вибіркових ОК (протокол засідання кафедри психології № 3 від 14.04.2020 р.). Таким чином ЕГ констатує, що цілі і ПРН ОНП оновлюються з урахуванням потреб і позицій стейкхолдерів (потенційних роботодавців, аспірантів, представників інших ЗВО як потенційних роботодавців).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Метою ОНП ЕГ вважає підготовку дослідника-викладача психології для закладів освіти. Спеціальністю є 053 Психологія, але значна частка компетентностей і ПРН орієнтовані на спеціальності 011 Науки про освіту, 015 Професійна освіта, з огляду на спеціалізацію ОНП - вікова та педагогічна психологія. Така ж ситуація з галузевим контекстом - це психологія і педагогіка, та з ринком праці, де викладач-психолог повинен бути освіченим у вирішенні педагогічних проблем освіти. Цілі і ПРН (версія 2019 року) відображають тенденції розвитку спеціальності (ПРН 5,8,25 та ін.), ринку праці (ПРН 7,9,11,12,14 та ін.), галузевий контекст (ПРН 16,17,23 та ін.). Враховуючи надвелику кількість ПРН (45), представлено тільки найбільш релевантні з них. У відомостях СО зазначено, що ОНП спрямована на підготовку фахівців зі всієї країни, але в ході дистанційного візиту з'ясувалося, що формування ОНП здійснювалось з урахуванням специфіки розвитку Львівського регіону, а саме: - трудова

міграція та проблеми неповних сімей (2 місце серед областей за кількістю трудових мігрантів); - збільшення кількості внутрішньо переміщених осіб (лідуючі позиції в західному регіоні щодо кількості прийнятих внутрішньо переміщених осіб з Криму, Донецької та Луганської областей); - соціально-економічні побутові негаразди, звідси нереалізовані очікування, емоційна напруженість та тривожність, депресивні стани; - наявність значної кількості учасників бойових дій з супутніми психологічними проблемами; - зростання інвалідизованої, соціально депривованої частини населення (третє місце в Україні за кількістю осіб з інвалідністю); - зростання чисельності залежних осіб, в тому числі і серед дитячого населення через соціально-економічні фактори у сім'ї, звідси збільшення асоціальних поведінкових проявів та «відрив» від реальності. Це зумовлює орієнтацію ОНП на психологічні проблеми в освіті, зокрема інклюзію, психологічний супровід девіантної поведінки здобувачів освіти тощо. Однак ЕГ відмічає, що в ПРН ці тенденції відображені дуже узагальнено. При проектуванні ОНП був врахований досвід аналогічних вітчизняних програм (Київський національний педагогічний університет імені Михайла Драгоманова, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника). При оновленні ОНП враховувався досвід зарубіжних партнерів з Університету Марії Кюрі-Склодовської в Любліні (Польща, Факультет педагогіки та психології), в якому викладачі кафедри психології проходили стажування у 2017 році.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія за третім рівнем вищої освіти відсутній.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. До складу робочої групи зі створення і оновлення ОНП залучаються аспіранти, представники інших ЗВО, представники потенційних роботодавців. Їх пропозиції враховуються при формулюванні ПРН, компетентностей, а також формуванні пулу вибірових дисциплін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. ЕГ рекомендує конкретизувати мету ОНП відповідно до напрямку досліджень наукової школи проф. М.В. Савчина, та узгодити з нею спеціалізацію, за якою відбувається підготовка здобувачів. 2. ЕГ рекомендує прописати в ОНП наявний регіональний контекст.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП відповідає критерію з недоліками, що не є суттєвими, і можуть бути виправлені в короткий термін.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОНП складає 240 кредитів ЄКТС, передбачає дві складові - освітню та наукову; 200 кредитів ЄКТС є науковою складовою ОНП і внесено до навчального плану; освітня складова має 40 кредитів (30 кредитів - ОК спрямовані на формування компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій; 10 кредитів - ОК за

вибором здобувачів вищої освіти, що відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження здобувачів третього рівня вищої освіти, зокрема статті 5 Закону України “Про вищу освіту” та Постанові Кабінету міністрів № 261 від 23.03. 2016 р. Відповідно до пункту 27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії ОНП включає чотири компоненти необхідних для формування компетентностей даного рівня вищої освіти. Однак розподіл кредитів рекомендований для обов’язкових складових не дотриманий. Цикл загальної підготовки має 21 кредит ЄКТС, професійної - 9. (Постанова вимагає мінімум 12 кредитів на ОК професійної підготовки).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Проаналізовано структурно-логічну схему підготовки доктора філософії за ОНП, виявлено, що ОК складають логічну послідовність. Поряд з тим обсяг ПРН є завеликим (45), з яких 7 (ПР22, ПР26, ПР37, ПР38, ПР42, ПР43, ПР44) взагалі не досягаються жодним ОК. У матриці відповідності компетентностей і програмних результатів навчання міститься ряд невідповідностей, зокрема: у дисципліні “Філософія як спосіб мислення” у матриці наводиться 7 програмних результатів (ПР1, ПР2, ПР3, ПР6, ПР14, ПР15, ПР45), які не відповідають змісту дисципліни; у дисципліні “Актуальні проблеми педагогіки і психології” наводиться 7 програмних результати, а у робочій програмі - 5 програмних результати, досягнення яких викликає в ЕГ сумнів, оскільки зміст дисципліни більшою мірою спрямований на вивчення проблем психології (більша кількість практичних занять, завдань для самостійної роботи не спрямовані на досягнення заявлених програмних результатів ОНП); у дисципліні “Сучасні інформаційні технології” у матриці наводиться 7 програмних результатів навчання (ПР12, ПР19, ПР20, ПР24, ПР25, ПР28, ПР36) де тільки 3 містять імпліцитний зміст заявлених у робочій програмі, а тому не досягаються у процесі вивчення даної дисципліни; у дисципліні “Управління науковими проєктами та реєстрація прав інтелектуальної власності” наводиться у матриці відповідності 7 програмних результатів навчання (ПР18, ПР19, ПР21, ПР25, ПР27, ПР33, ПР34), але жодного із наведених у робочій програмі дисципліни, відповідно зміст курсу не дозволяє їх досягнення; в ОК науково-педагогічна практика у матриці відповідності наведено 7 ПР, які не співпадають із ПР робочої програми. Освітні компоненти частково перетинаються за змістом: зміст вибірових дисциплін із змістом обов’язкових освітніх компонентів, зокрема, у дисципліні “Парадигми сучасної психологічної науки та психологічної практики” дублюється зміст тем “Методологія як складова наукового пізнання” із темою “Вступ до методології наукового дослідження” у дисципліні “Методологія дослідження у сфері психологічних наук”; тема “Наукові парадигми у сучасній психології” із темою “Методологічні та теоретичні проблеми в історії та сучасній практиці” (дисципліна “Методологія дослідження у сфері психологічних наук”; вибірова дисципліна “Методологічні та теоретичні проблеми експерименту” теми “Рівні наукової методології”, “Методологія, методи і методики дослідження” із темою “Наука та її основні методологічні проблеми”.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ЕГ опрацювавши зміст робочих програм освітніх компонентів та проаналізувавши змістове наповнення ОНП визначила, що в цілому її зміст відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності. У результаті аналізу “Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми” визначено, що ПРН, що стосуються спеціальності, досягаються освітніми компонентами професійної підготовки ОП.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів формується через: вибір дисциплін, наукову складову ОНП. Експертна група на основі аналізу Положення про вивчення вибірових дисциплін в аспірантурі (<https://cutt.ly/Ssv7AwN>) та спілкування із здобувачами встановила, що у ДДПУ імplementовано індивідуальну освітню траєкторію аспіранта. Здобувачі проінформовані із процедурою вибору дисциплін та їх змістом, програмними результатами навчання. У ЗВО наявні листи-реєстрації на вивчення дисциплін вільного вибору, але відсутні підписи здобувачів про які йде мова у Положенні. Поряд з тим, такі підписи є в індивідуальних планах навчально-наукової роботи. У здобувачів обмежений вибір дисциплін, зокрема пропонується 2 блоки ОК за вибором, в яких обирається 1 з 2 навчальних дисциплін. ЗВО надало додатково комісії розширений перелік дисциплін вільного вибору, який буде запроваджено у 2021-2022 навчальному році та їх описи. Здобувачі мають можливість обирати дисципліни із інших спеціальностей. Індивідуальна освітня траєкторія аспіранта формується через наукову складову ОНП, яка відображена в індивідуальних планах навчально-наукової роботи здобувачів. Індивідуальний план погоджується із науковим керівником, розглядається на засіданні випускової кафедри та затверджується вченою радою університету.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Проведені зустрічі із здобувачами, науково-педагогічними працівниками засвідчили, що ОНП дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Проте в ОНП 2019 р. “Науково-дослідна практика” є елементом професійної підготовки і не виділена як окремий компонент ОП. Заявлені у “Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними ОК” не відповідають ПР програми практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Зміст ОНП дозволяє набути соціальних навичок (soft skills) та спрямований на формування навичок міжособистісної взаємодії, рефлексії, професійного спілкування, відповідальності на основі професійного володіння психологічними механізмами взаємовпливу і розуміння; здатність навчатися протягом життя, самовиховання та саморозвиток, критичне мислення, адаптивність, соціальний інтелект, що було підтверджено на зустрічах із здобувачами. ОНП містить ОК, які спрямовані на формування “soft skills”, зокрема навчальні дисципліни “Управління науковими проектами та реєстрація прав інтелектуальної власності” - формування здатності до ефективної взаємодії, лідерства, командної роботи; “Актуальні проблеми сучасної педагогіки та психології” - формування здатності до професійного спілкування, самовиховання, саморозвитку; дисципліна вільного вибору “Психологічні концепції сучасної психологічної практики” - формування здатності до емпатії, розуміння та поваги до індивідуальних особливостей інших, адаптації до нових умов.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз навчального плану, ОНП, Положення про організацію освітнього процесу у ДДПУ, дозволив зробити наступні висновки: 1. Обсяг ОНП складає 240 кредитів ЄКТС, за рахунок включення в навчальний план наукової складової. Обсяг власне освітньої складової 40 кредитів, що відповідає встановленим вимогам. 2. Кожен ОК має не менше 3 кредитів ЄКТС. У структурі кредиту ЄКТС обсяг аудиторного навантаження від приблизно 30% (обов'язкові ОК) до 40% (варіативні ОК). Під час інтерв'ювання здобувачів не було виявлено скарг щодо надмірності навантаження, нестачі часу для виконання самостійної роботи, індивідуальних завдань. 3. Обов'язкова складова навчального плану (освітньої складової) за ОНП в кредитах ЄКТС становить 75%, вибіркова складова - 25%, що узгоджується з п. 2.2, Положення про організації освітнього процесу у ДДПУ (<https://cutt.ly/UsD5MNH>). В цілому обсяг компонентів ОНП реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів (аудиторне навантаження дисциплін не менше ніж 1/4 від загального освітнього навантаження, а самостійної роботи не більше ніж 3/4 загального обсягу навчального часу, відведеного на конкретну дисципліну) та забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна освіта за ОНП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Практична підготовка здобувачів здійснюється на належному рівні, що дозволяє набути професійних компетентностей викладача. Освітньо-наукова програма передбачає формування соціальних навичок (soft skills), що заявлено у цілях ОНП. 2. ОНП удосконалюється в аспекті можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами, зокрема наданням можливості вивчати дисципліни з інших ОП та збільшення кількості дисциплін за вибором здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. ОНП переобтяжена кількістю компетентностей та програмних результатів навчання, які частково перетинаються за змістом (45), з яких 7 не досягаються жодним освітнім компонентом. ЕГ рекомендує переглянути кількість компетентностей та програмних результатів навчання, скоротивши їх до кількості, яка реально забезпечується ОК. ЕГ вважає, що кількості і змістовного наповнення ОК достатньо для досягнення мети ОП (з урахуванням висловлених зауважень), тобто досягнення 7 ПРН не є критичним зауваженням внаслідок їх надмірної кількості. 2. Освітні компоненти частково перетинаються за змістом, є неспівпадіння між ПРН, заявленими у матриці відповідності та робочих програмах дисциплін; не всі програмні результати ОК досягаються змістом, завданнями дисциплін. 3. Недостатня кількість кредитів виділена на професійну складову ОНП, ЕГ рекомендує збільшити її, привести у відповідність з чинним положенням про підготовку докторів філософії. 4. Навчальний план за ОНП складає 240 кредитів ЄКТС, що суперечить постанові КМУ щодо підготовки здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії. ЕГ рекомендує залишити в навчальному плані тільки освітню складову ОНП обсягом 40 кредитів ЄКТС. 5. ЕГ рекомендує переглянути зміст ОК відповідно до визначених ПРН, передбачити в методичному забезпеченні навчальних дисциплін конкретні переліки завдань для аудиторної роботи із критеріями їх оцінювання. В завданнях для самостійної роботи - додати критерії оцінювання завдань. 6. ЕГ рекомендує розробити ОК чи внести зміни в наявні, де передбачити тематику виконання власне дисертаційного дослідження (PhD thesis), а також врахувати тематику дисертацій здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОНП та освітня діяльність за нею відповідають критерію з недоліками, які не є критичними і можуть бути виправленими в короткий строк.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОНП добре прописані, чіткі, зрозумілі, достатньо структуризовані, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на сайті університету (<https://cutt.ly/2sbez5>). Для зручності на сайті розміщено перелік необхідних для подачі документів (<https://cutt.ly/9sbeQHm>), а також програмові вимоги до вступних іспитів (<https://cutt.ly/GsbeUsg>). Опрацювавши зміст цих документів, членами ЕГ було зафіксовано, що в Правилах прийому окреслюються безпосередньо строки прийому заяв і документів, вступних екзаменів, конкурсного відбору та зарахування на навчання здобувачів вищої освіти, зокрема і за ОНП.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відповідно до Правил прийому вступники на ОНП складають вступні випробування: зі спеціальності в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності (ваговий коефіцієнт – 0,5); з іноземної мови (ваговий коефіцієнт – 0,35); з філософії в обсязі навчальної програми підготовки студентів Університету (ваговий коефіцієнт – 0,15). Вступні іспити до аспірантури проводяться предметними комісіями, до складу яких входять доктори наук і кандидати наук, які здійснюють наукові дослідження за відповідною спеціальністю та відповідають за виконання відповідної ОНП. Програми вступних випробувань, зокрема зі спеціальності, обмежуються питаннями загальної психології, вікової та педагогічної, що не у повному обсязі відображає предметний зміст базових знань з психології, необхідних для навчання на третьому освітньому рівні. ЕГ в цьому контексті рекомендувало ДДПУ переглянути політику відбору кандидатів на навчання, які не мають базової психологічної освіти.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання

кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюються Положенням про відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти у ДДПУ (<https://cutt.ly/Nsbr5Pr>). Визначені правила і процедури є логічними і зрозумілими для здобувачів, оприлюднені на веб-сайті. Прикладів визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО на даній ОНП немає. Зважаючи на актуальність академічної мобільності в сучасному освітньому просторі, експертна група рекомендує ЗВО активувати цей напрям діяльності, наприклад, щодо дистанційного навчання здобувачів на курсах, що пропонують інші ЗВО.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті, регулюються Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у ДДПУ (<https://cutt.ly/asbuB9U>). Визначені правила і процедури є логічними і зрозумілими для здобувачів, оприлюднені на веб-сайті. Прикладів визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті на даній ОНП немає.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Правила і процедури вступу на навчання за ОНП та визнання результатів навчання є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних моментів та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

1. Програми вступних випробувань, зокрема зі спеціальності обмежуються питаннями загальної психології, вікової та педагогічної, що не у повному обсязі відображає предметний зміст базових знань з психології необхідних для навчання на третьому освітньо-науковому рівні. ЕГ рекомендує розширити зміст програми вступних випробувань, для оцінювання "вхідних" компетентностей, зокрема: щодо організації і проведення експериментальних досліджень, формування вибірки дослідження, стандартизації тестових результатів, визначення валідності, надійності експериментального дослідження, підготовки, проведення психологічного консультування. 2. Відзначається відсутність академічної мобільності здобувачів на даній ОНП як в Україні, так і поза її межами. Зважаючи на актуальність академічної мобільності в сучасному освітньому просторі, експертна група рекомендує ЗВО посилити роботу над цим напрямом діяльності на даній ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОНП та освітня діяльність за нею відповідає критерію з недоліками, що не є суттєвими і можуть бути усунені в короткий термін.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форма навчання за ОНП – денна та вечірня. Форми і методи навчання і викладання відповідають меті ОНП, зокрема через кращі практики викладання, втілені в авторські курси циклу загальної підготовки, які читаються усім

аспірантам ДДПУ найбільш авторитетними викладачами. В рамках таких курсів підібрані ефективні форми і методи навчання (різні форми опитувань, командні проекти, написання аналітичних звітів і есе, доповіді на наукових заходах, самостійний пошук джерел і обробка даних за темами тощо). Студентоцентричний підхід забезпечено: - «моноцентричним» підходом НПП до аспірантів, враховуючи малочисельність контингенту на ОНП; - збільшенням з 2020 року кількості ОК за вибором здобувача, можливістю обирати ОК з інших ОП; - доступністю для аспірантів матеріалів про ОК на веб-сайті ДДПУ та на Facebook-сторінці, неупередженістю і об'єктивністю НПП в оцінюванні навчальних досягнень аспірантів (підтверджено на фокус-групах); - аспіранти є досить активними суб'єктами освітнього процесу, зокрема через науково-педагогічну практику (30 год. самостійного аудиторного навантаження); - здобувачі впливають на зміст і організацію освітнього процесу: через своїх представників в органах самоврядування, Раді молодих вчених; внаслідок опитувань з різних аспектів життєдіяльності ДДПУ, в тому числі навчання, по яким приймаються управлінські рішення на рівні ректора. Щодо принципів академічної свободи: - перелік методів навчання не регламентується, НПП мають змогу обирати їх на власний розсуд, виходячи з теми і змісту заняття; - НПП мають можливість вносити зміни в робочі програми, обирати і впроваджувати нові методи навчання; - керівництво ДДПУ, кафедра психології створює платформу для прояву творчої ініціативи НПП, реалізуючи різноманітні заходи (з 2016 року – більше 10 заходів всеукраїнського та міжнародного рівня). Додатково заохочується винахідницька діяльність, участь у грантах тощо. НПП під час зустрічі підтвердили факти преміювання та інших видів заохочень за підсумками участі у зазначених заходах; - в освітньому процесі дотримуються принципи свободи слова і творчості від політичного впливу. На ОНП застосовуються як традиційні методи викладання (репродуктивний, пояснювально-ілюстративний), так й інтерактивні, зокрема: метод проблемного викладання, частково-пошуковий метод, дискусії тощо. Проте здобувачі не могли надати інформації щодо застосування окремих методів під час навчання, зокрема “перевернутого навчання”, який часто наводиться у СО. З'ясовано, що робочі програми не містять інформації про конкретні методи навчання і викладання, що було б на думку ЕГ корисно, для визначення можливості досягнення ПРН. Матеріали для навчальних дисциплін в умовах дистанційного навчання передаються студентам через Facebook. Отже, форми та методи навчання й викладання загалом сприяють досягненню заявлених в ОНП цілей та ПРН, відповідають принципам академічної свободи, та частково відповідають вимогам студентоцентрованого підходу.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

ЕГ було зафіксовано у процесі співбесід, вивчення результатів анкетувань зі здобувачами та НПП, що усім учасникам освітнього процесу, які навчаються на ОНП, надається своєчасна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання. За твердженнями НПП інформування про порядок та критерії оцінювання різних видів робіт у межах окремих освітніх компонентів надаються в усній формі та письмово на початку семестру, на першому занятті. На основі опрацювання інформації, яка знаходиться у вільному доступі, зокрема робочих програм навчальних дисциплін, ЕГ не знайдено інформації про завдання для аудиторних занять та критеріїв їх виконання. У робочих програмах чи описах дисциплін відсутні методичні вказівки щодо виконання практичних занять, які присутні у всіх освітніх компонентах ОНП. Графік навчального процесу, розклад атестаційних тижнів розміщено на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/bsbbh8U>). Отже, учасникам освітнього процесу загалом доступно надається інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Водночас, експертна група рекомендує ДДПУ включити до робочих програм навчальних дисциплін конкретизований перелік завдань та критеріїв їх оцінювання для аудиторної роботи, що сприятиме розширенню можливостей доступності і прозорості поточного контролю.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми. Зокрема, воно відбувається шляхом проведення здобувачами досліджень у межах теми дисертації, виконання індивідуальних завдань, проходження практики. Здобувачі вищої освіти мають можливість брати участь у щорічних звітних наукових конференціях, міжнародній конференції, організатором якої є випускова кафедра. Експертна група пересвідчилась, що наукові інтереси викладачів, задіяних у реалізації освітньої програми, збігаються зі змістом навчальних дисциплін, які вони викладають. Спількування із здобувачами та викладачами, аналіз їх наукових публікацій дали змогу пересвідчитись, що ОП дозволяє успішно поєднати навчання й дослідження. Розширений аналіз буде наведено у критерії 10.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

ЕГ було проаналізовано робочі програми навчальних дисциплін, наукові роботи, навчально-методичні рекомендації, посібники викладачів, задіяних у забезпеченні освітнього процесу за ОНП. У межах ОНП здійснюється моніторинг та перегляд робочих програм навчальних дисциплін. Порядок та терміни оновлення освітніх компонентів регламентує Положення про розробку робочих програм (<https://cutt.ly/GsbnAk4>). Порівняння

робочих програм навчальних дисциплін різних років дозволило засвідчити оновлення списків літератури, навчальних питань і тем, тобто оновлення відбувається. Варто зазначити, що окремі освітні компоненти забезпечено навчальними підручниками та посібниками, авторства НПП, що викладають на даній ОНП, що дозволяє вважати їх авторськими курсами. В той же час у ході аналізу робочих програм дисциплін виявлено відсутність посилань на сучасні закордонні джерела і результати досліджень (<https://cutt.ly/zsbmYEd>). Наукова школа проф. М.В. Савчина відома в Україні і за її межами (<https://cutt.ly/6sbWVHV>), тобто випускова кафедра сама генерує новітні наукові досягнення, релевантні ОНП та вищій психологічній освіті в цілому. НПП, що викладають за ОНП, є редакторами наукових журналів та активними учасниками наукових заходів (див. таблицю 2), тобто заглиблені в сучасний стан предметного поля тих дисциплін, що викладають. ДДПУ та випускова кафедра виступають платформою для оприлюднення наукових результатів вчених з інших ЗВО та фахівців за профілем. Зокрема, організовує Міжнародну науково-практичну конференцію “Методологічні, теоретичні та практичні проблеми психологічної науки”, звіту наукову студентську конференцію, де відбувається обмін досвідом в тому числі з питань удосконалення освітнього процесу психологів, а результати цих заходів впроваджуються в освітній процес. Викладачі, задіяні на ОНП, мають істотний досвід практичної діяльності (наприклад, доц. І.В. Гадзаман “професійно” займається розробкою міжнародних наукових проектів і грантів, викладає відповідну дисципліну), а отже впроваджують сучасні практики у освітню діяльність. Під час відео-зустрічей зі стейкхолдерами підтверджено, що вони беруть участь в оновленні змісту освіти шляхом опитувань (здобувачі), надання пропозицій кафедрам і адміністрації ДДПУ (потенційні роботодавці і представники самоврядування). У робочих програмах не відображено сучасні досягнення зарубіжних вчених. Відсутній перелік літератури сучасних досягнень світової науки з психології та результати досліджень викладачів ОНП, які публікувалися у міжнародних виданнях у робочих програмах. ЕГ вважає за доцільне рекомендувати ЗВО включити до змісту освітніх компонентів сучасні результати досліджень як українських так і зарубіжних дослідників.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЕГ було встановлено, що ДДПУ має стратегію інтернаціоналізації через активне міжнародне партнерство, шляхом впровадження програм академічної мобільності викладачів та студентів. В закладі діє Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу ДДПУ імені Івана Франка № 411 від 20.10.2017, на сайті відділу міжнародних зв’язків наведено актуальну інформацію про можливості закордонних активностей (<https://cutt.ly/8sbIpo8>). Викладачі ОНП стажувалися та взяли участь у тижнях науки в Університетському коледжі VIVES (Бельгія) у 2018-2019 роках. Викладачі ОНП взяли участь у міжнародних конференціях, зокрема, у Бельгії, Болгарії, Польщі; проф. Савчин М.В., проф. Галян І.М., проф. Галян О.І, доц. Попіль М. та ін. беруть активну участь у Міжнародних конференціях, періодично публікують результати досліджень у зарубіжних наукових виданнях; доцент В.І. Стець брала участь у міжнародному проєкті (українсько-польський) «Польсько-українська науково-методична співпраця у напрямі сприяння розвитку системи профілактики та підготовки фахівців у галузі протидії ризикованій поведінці дітей та молоді в Україні». Для здобувачів вищої освіти та викладачів надано доступ до інформаційних баз даних (безкоштовний доступ до Scopus, Web of Science). У ЗВО є можливість брати участь у програмах мобільності у рамках програми Еразмус+. Однак здобувачі ОНП не залучені до Міжнародної програми мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Форми та методи навчання і викладання на ОНП сприяють досягненню заявлених в освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентризованого підходу та принципам академічної свободи. 2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання. 3. Під час реалізації освітньої програми ЗВО у цілому забезпечує поєднання навчання та досліджень відповідно до заявленого рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми. 4. У ЗВО розроблено дієві процедури оновлення та перегляду освітніх компонентів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. Робочі програми дисциплін не містять інформації про методи навчання і викладання, ЕГ вважає що ця інформація була б корисна здобувачам освіти для оцінки можливості досягнення заявлених ПРН. 2. У робочих програмах не наведений досвід сучасних українських та зарубіжних вчених. ЕГ вважає за доцільне рекомендувати ЗВО включити до змісту освітніх компонентів сучасні результати досліджень як українських так і зарубіжних дослідників. 3. Університет здійснює стратегію інтернаціоналізації освіти для здобувачів, однак вона не реалізується на даній освітній програмі. 4. Освітня діяльність на ОНП частково відповідає студентоцентричному підходу, зокрема ЕГ рекомендує більш широко використовувати інтерактивні і дослідницькі форми навчання і викладання.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОНП та освітня діяльність за нею відповідають критерію з недовілками, які не є суттєвими і можуть бути виправленими в короткий термін.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Відповідно до Положень «Про контроль і оцінювання навчальних досягнень студентів у ДДПУ» (<https://cutt.ly/psbODkt>) і «Про організацію освітнього процесу у ДДПУ» (<https://cutt.ly/GsbOXjD>) передбачено наступні контрольні заходи: поточний та семестровий контроль, які проводяться згідно з графіком навчального процесу ДДПУ і РПНД. Зазначені документи достатньо повною мірою регламентують перелік форм контрольних заходів, критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів для різних видів занять, облік результатів контролю. Аспірантів ознайомлюють з критеріями оцінювання та формами контрольних заходів за ОК на початку вивчення дисципліни – як правило, на першому занятті (а для вибіркового освітнього компоненту – перед вибором). Здобувачі знають про наявність опису та РПНД (в тому числі електронний варіант на сайті ДДПУ). В робочих програмах є формули розрахунку підсумкових балів, різні для кожного ОК (враховуються усні відповіді, виконані індивідуальні завдання, виконання ситуаційних задач тощо). Разом з тим, у РПНД відсутній перелік завдань для семінарських-практичних занять, а також для підсумкового контролю, вони є тільки для самостійної роботи. При цьому аспіранти на відео-зустрічі зазначили, що зміст контрольних заходів їм доводиться викладачами окремо, і це їх влаштовує. ЕГ під час фінальної зустрічі звернула увагу адміністрації ДДПУ на те, що перелік завдань за темами занять, вимоги до їх виконання і критерії оцінювання бажано зробити доступними для здобувачів заздалегідь. Розклад занять та заліково-екзаменаційних сесій розміщені на сайті (<http://dspu.edu.ua/science/departments/graduate-school/>). Під час зустрічі з аспірантами було з'ясовано, що семестровий контроль проводиться у терміни, передбачені графіком навчального процесу. Вони зазначили, що до початку складання екзамену їм надається консультація, де повідомляються правила його проведення та процедура оскарження результатів. Оцінювання знань аспірантів здійснюється паралельно за 4-бальною національною шкалою і за 100-бальною накопичувальною шкалою ЄКТС. Результати оцінювання результатів навчання є основою для прийняття рішень щодо переведення аспірантів на наступні курси. Під час інтерв'ювання фокус-груп аспірантів та НПП було підтверджено, що періодично, раз на півроку здійснюється атестація аспірантів на засіданні кафедри. Критерії оцінювання під час проміжної атестації визначені індивідуальним планом наукової роботи аспіранта. У ДДПУ запроваджена практика проведення систематичного опитування (анкетування) аспірантів з широкого кола питань, зокрема щодо об'єктивності оцінювання та наявних з цього приводу конфліктних ситуацій (відповідь на запит № 5). Наприкінці семестру на засіданні випускової кафедри обговорюються результати контрольних заходів. ЕГ констатує, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є достатньо чіткими і зрозумілими для здобувачів, але потребують оприлюднення в робочих програмах навчальних дисциплін, чи в інший спосіб, зручний для ЗВО.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт за третім рівнем вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія відсутній. Форми атестації здобувачів вищої освіти за даною ОНП визначалися відповідно до Постанови КМУ від 06 березня 2019 року № 167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», атестація здобувачів вищої освіти ОП здійснюється шляхом публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у ДДПУ (<https://cutt.ly/osbPkS3j>), Положенням про контроль і оцінювання навчальних досягнень студентів у ДДПУ

(<https://cutt.ly/fsbPvBO>). Відповідно п. 2.9. зазначеного Положення, структура завдань, система та критерії оцінювання результатів їх виконання затверджуються на засіданні кафедри та доводяться до відома студентів на початку семестру. Здобувачі на фокус-групі підтвердили, що перелік завдань їм надається на першому занятті з навчальної дисципліни. Під час фокус-групи здобувачі зазначили, що конфліктів інтересів, порушень процедур проведення контрольних заходів та оскаржень їх результатів під час реалізації ОНП не було. Вони повідомили про наявність гарячої телефонної лінії та «схрещовані довіри» (в електронній формі), якою можна скористатись при виявленні таких ситуацій (<https://cutt.ly/tsbAwVY>). Здобувачі вищої освіти та представники студентського самоврядування повідомили про свою обізнаність у тому, що знають, що можуть звернутися із письмовою заявою на ім'я проректора з наукової роботи у разі виникнення питань щодо об'єктивності екзаменаторів та конфлікту інтересів. Окремого нормативного акту, що регулює конфлікт інтересів в ДДПУ немає. Згідно з Положенням про контроль і оцінювання навчальних досягнень студентів у ДДПУ, здобувачам вищої освіти, які в день, визначений розкладом для складання контрольного заходу, отримали незадовільну оцінку або позначку «не з'явилися», може бути надано право перескладання екзамену за графіком ліквідації академічних заборгованостей. Повторний підсумковий семестровий контроль (перескладання викладачу) проводиться в такій самій формі як і первинний. За час існування даної ОНП випадків повторного проходження контрольних заходів не було. Для врахування думки студентів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання та попередження негативних явищ у ЗВО запроваджена практика проведення систематичного опитування (анкетування) здобувачів вищої освіти (відповідь на запит № 5). Члени ЕГ переконалися у тому, що аспіранти ознайомлені із механізмом повторного проходження контрольних заходів на ОНП, а також оскарженням процедури та результатів проведення контрольних заходів. ЕГ констатує, що правила проведення контрольних заходів на ОНП є чіткими і зрозумілими.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності визначені Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових, навчально-методичних та кваліфікаційних роботах у ДДПУ (<https://cutt.ly/4sbAv9J>), Кодексом академічної доброчесності ДДПУ (<https://cutt.ly/BsbAE05>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ДДПУ (<https://cutt.ly/qsbAPnv>), послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОНП. В ДДПУ діє Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових, навчально-методичних та кваліфікаційних роботах у ДДПУ (<https://cutt.ly/lbsbANQt>). З метою унеможливлення плагіату здійснюється перевірка наукових праць НПП і аспірантів, навчально-методичних розробок (посібники, підручники, методичні матеріали) та дисертаційних робіт на дотримання академічної доброчесності з використанням спеціалізованих сервісів UNICHECK, Strike-plagiarism. Перевірка здійснюється уповноваженою особою бібліотеки на підставі заявки від завідувача кафедри. У ході спілкування із адміністративним, академічним складом університету та здобувачами вищої освіти було підтверджено, що політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності є для них відомими і зрозумілими. ЗВО приділяє увагу популяризації та доведенню процедур АД до усіх здобувачів ОНП через проходження тренінгів і семінарів із залученням наукових керівників та аспірантів з метою заохочення їх до етичної поведінки та формування навичок протидії академічній нечесності (<https://cutt.ly/KsbABDM>), (<https://cutt.ly/YsbA7es>). Інформація про заходи популяризації АД викладається також на Facebook-сторінці університету, наприклад, (<https://cutt.ly/8sbStni>). Аспіранти та НПП підтверджують, що інформація щодо доброчесності також подається у межах дисциплін: “Управління науковими проектами та реєстрація прав інтелектуальної власності”, “Методологія дослідження у галузі психологічних наук”. З аспірантами кожного року проводиться опитування, де є питання відносно їх поінформованості щодо питань АД (<https://cutt.ly/LsbSgRw>). На фокус-групах з'ясовано, що випадків порушення академічної доброчесності з боку науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Здобувачі ознайомлені з політикою оцінювання РН за кожним ОК (в робочих програмах навчальних дисциплін є формули розрахунку підсумкової оцінки, де враховуються різні види навчальної активності).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1. Перелік завдань для аудиторних занять та підсумкового контролю не наводиться в робочих програмах навчальних дисциплін і їх описах, доводиться викладачем на першому занятті. ЕГ рекомендує включити їх в РПНД. 2. ЕГ рекомендує ДДПУ розробити внутрішнє положення, яке регулюватиме потенційні конфлікти інтересів чи інші конфліктні ситуації при проведенні контрольних заходів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів оприлюднюються заздалегідь, є чіткими, зрозумілими та дають можливість встановити досягнення здобувачами результатів навчання. На ОНП визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, які є доступними для аспірантів та забезпечують об'єктивність екзаменаторів. У ЗВО наявні процедури та механізми забезпечення, дотримання академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, наукових керівників аспірантів, задіяних до реалізації ОНП, у повній мірі забезпечує досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання. Обґрунтування кадрового забезпечення ОНП є в Таблиці 2 відомостей СО. Експертною групою було з'ясовано, що обов'язкові компоненти ОНП "Психологія" забезпечують 3 професори (серед них 1 доктор психологічних наук, 1 доктор філософських наук, 1 доктор педагогічних наук) та 4 доценти (серед них 2 канд.філол. наук, 1 канд. пед. наук, 1 канд.фіз.-мат. наук). Таблиця 2 "Відомостей" дає вичерпне обґрунтування відповідності НПП дисциплінам, які вони викладають. Питання відносно відповідності доцента І.В. Гадзаман навчальній дисципліні "Управління науковими проектами та реєстрація прав інтелектуальної власності" ЗВО пояснює тим, що він успішно розробляє міжнародні наукові проекти і виконує грантові розробки (<https://cutt.ly/isbSYl2>). Всі НПП, які забезпечують викладання дисциплін за даною ОНП, здійснили у 2016-2019 р.р. стажування у вітчизняних та зарубіжних навчальних закладах, наукових установах.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів за результатами опитування адмінперсоналу та НПП є прозорою і дозволяє забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму. Вона відбувається відповідно до документу "Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП у ДДПУ", остання редакція якого затверджена наказом ректора від 24.11.2017 №473 (<https://cutt.ly/BsbSGv7>). Обов'язковою умовою проведення конкурсного відбору викладачів є оголошення на сайті ДДПУ (<https://cutt.ly/nsbDdQU>), для окремого переліку посад (п. 4.1) - у друкованих ЗМІ. Після завершення прийняття заяв від претендентів відбувається попереднє обговорення кандидатур на заміщення посад професорів, доцентів трудовим колективом кафедри, далі висновки кафедри про професійні та особистісні якості претендентів затверджуються голосуванням та переглядаються конкурсній комісії. При обранні за конкурсом на посаду завідувача кафедри (і вище) заслуховується звіт про діяльність на попередній посаді та програма розвитку підрозділу, крім того ці кандидати заслуховуються на засіданні органу студентського самоврядування. Рішення конкурсної комісії ухвалюються на засіданні Вченої ради ДДПУ шляхом таємного голосування. На сайті ДДПУ в розділі "Відділ кадрів" є вся необхідна інформація про конкурс на вакантні посади в ДДПУ, а також розміщено нормативно-правову базу з цих питань. Під час бесіди з НПП, які забезпечують дану ОНП, ЕГ з'ясувала, що добір викладачів на дану програму відбувався з урахуванням наукових досягнень та ступеню їх релевантності тим ОК, які вони мають викладати. Зокрема, враховуються публікації з проблем, які висвітлюються в ОК, активна участь у конференціях, семінарах та стажування (у вітчизняних та іноземних навчальних закладах, наукових установах).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ДДПУ співпрацює з установами та підрозділами університету, які є основними роботодавцями здобувачів освітньої програми (на фокус-групі з потенційними роботодавцями була присутня ректор Н.В. Скотна та завідувач кафедри практичної психології В.І. Стець). ЕГ підтверджує, що кафедра психології періодично організовує зустрічі, круглі столи з роботодавцями, на яких обговорюються питання організації освітнього процесу за ОНП (відповідь на запит "Список роботодавців та академічна мобільність"). Під час фокус-групи потенційні роботодавці відмітили, що залучаються до реалізації ОНП переважно шляхом проведення занять на своїх базах, до аудиторного викладання -

майже не залучені. З метою реалізації співпраці, потенційні роботодавці беруть активну участь у круглих столах, наукових конференціях, науково-методичних семінарах, зустрічах зі студентами та аспірантами ДДПУ. Як приклад, 25.02.2020 відбулась міжнародна інтернет-конференція “Методологічні, теоретичні та практичні проблеми психологічної науки”, де співorganizаторами виступили кафедра загальної та клінічної психології Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, Państwowa wyższa szkoła zawodowa w Koninie, кафедра практичної та консультативної психології Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Гнатюка.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ підтверджено, що до аудиторних занять з дисципліни «Актуальні проблеми сучасної педагогіки та психології» залучена кандидат психологічних наук, доцент Заміщак Марія Ігорівна, яка за сумісництвом є фахівцем інклюзивно-ресурсного центру («ІРЦ м.Трускавець») (<https://cutt.ly/qsbDEMH>). ЕГ погоджується з тим, що завідувач випускової кафедри професор Савчин М.В. (<https://cutt.ly/qsbDPdQ>), а також професор Галян І.М. (<https://cutt.ly/TsbDhKC>) є визнаними експертами в галузі психології, вони залучені до викладання на ОНП. Крім того, аспіранти мають змогу відвідувати гостьові лекції іноземних науковців і практиків-психологів, які відбуваються на факультеті (відповідь на запит “Список роботодавців та академічна мобільність”).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Колективним договором (<https://cutt.ly/ksbDoQl>) встановлено, що НПП мають можливість використовувати вільні від навчальних занять та виконання іншої науково-педагогічної роботи за розкладом окремих днів тижня з метою підвищення кваліфікації, самоосвіти, підготовки до занять тощо за межами Університету (п. 4.1). П. 6.1 зазначеного договору передбачає можливість НПП підвищувати кваліфікацію довгостроково із збереженням середньомісячної заробітної плати. Відділ аспірантури, докторантури та наукової роботи є координатором підвищення кваліфікації НПП (<https://cutt.ly/FsbFqeR>), він інформує НПП про актуальні можливості засобами вебсайту та Facebook-сторінки, укладає щорічний план-графік підвищення кваліфікації. На фокус-групі НПП зазначили, що обирають форму і місце стажування виходячи з професійних потреб. Аналіз матеріалів, які були у розпорядженні ЕГ, а саме Таблиці 2 СО, та копій сертифікатів, довідок про стажування НПП, дозволив стверджувати, що всі НПП, які задіяні в ОНП “Психологія”, регулярно підвищують свій науковий та методичний рівень шляхом стажування. Зокрема: доц. Коваль Н.Є. (2019) у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності, на кафедрі іноземних мов і перекладознавства навчально-наукового інституту психології та соціального захисту; проф. Савчин М.В. (2017) в Університеті Марії Кюрі-Склодовської (Польща, м.Люблін), на факультеті педагогіки та психології; проф. Возняк М.С. (2016) в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, на кафедрі філософії і соціології; проф. Оршанський Л.В. (2018) в Полтавському національному педагогічному університеті імені В.Г.Короленка, на кафедрі теорії і методики технологічної освіти; доц. Коляса О.В. (2016) у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, на кафедрі англійської мови; доц. Кобильник Т.П. (2018) в Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова, на кафедрі теоретичних основ інформатики; доц. Гадзаман І.В. (2017) у Національному університеті «Львівська політехніка», на кафедрі електронних приладів. Експертна група під час зустрічі з НПП та адміністративним персоналом з'ясувала, що керівництво ДДПУ дійсно сприяє їх професійному розвитку, укладаючи відповідні угоди з іншими ЗВО, організаціями та установами (вітчизняними та зарубіжними). Науково-педагогічних працівників вчасно інформують про міжнародні проекти, гранти (<https://cutt.ly/SsbFsKM>). Підтверджено, що ДДПУ заохочує НПП до професійного розвитку шляхом матеріальних (преміювання) і нематеріальних заохочень з різних підстав (одержання наукового ступеня, вченого звання, публікації у міжнародних виданнях тощо).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЕГ з'ясувала, що ДДПУ дійсно стимулює розвиток викладацької майстерності запровадженою системою рейтингу викладачів, розроблено відповідне положення (<https://cutt.ly/xsbFvmb>). Проте відомостей про результати рейтингового оцінювання НПП і кафедр ЕГ на у вільному доступі знайти не змогла. З матеріалів вебсайту видно, що у вересні нового навчального року відбувається урочисте засідання вченої ради, де нагороджують кращих працівників і підрозділи, зокрема є номінація “кращий викладач”. Під час зустрічі НПП підтвердили, що їх преміюють у випадку високих рейтингових показників за системою внутрішнього оцінювання, підготовки кадрів вищої кваліфікації, видання підручників та монографій, публікації у журналах, які індексуються в міжнародних наукометричних базах. У ДДПУ передбачені також моральні заохочення, зокрема винагороди у вигляді подяк та грамот (оголошення подяки ректора, грамота ректора, а також за поданням адміністрації ДДПУ на відзначення регіональними та відомчими відзнаками). Для стимулювання викладацької майстерності відбуваються взаємні відвідування НПП навчальних занять, результати і рекомендації яких обговорюються на засіданнях кафедри. При випусковій кафедрі з 2015 року діє Науково-дослідна лабораторія «Моделювання освітніх технологій» (<https://cutt.ly/2sbF4KJ>), якою розроблено програму особистісно-професійного розвитку майбутнього педагога, та відповідні тренінги особистісно-професійного розвитку (<https://cutt.ly/csWLCjS>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. НПП, задіяні для викладання на ОНП, мають достатній рівень академічної кваліфікації і за своїми показниками професійної активності відповідають навчальним дисциплінам, які викладають.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. ЕГ рекомендує ДДПУ розширювати практику залучення потенційних роботодавців, експертів в галузі психології, професіоналів-практиків до проведення аудиторних занять зі здобувачами. 2. ЕГ рекомендує розширювати практику стажування НПП за кордоном, зокрема відповідно до укладених договорів про співпрацю з ЗВО-партнерами.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою відповідають визначеному критерію з незначними недоліками, які можна усунути протягом короткого терміну.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час зустрічей зі здобувачами та науково-педагогічними працівниками з'ясовано, що робота бібліотеки університету сприяє реалізації їх наукових досліджень. Фонд бібліотеки наповнений необхідною для ОП джерельною базою та відповідає ліцензійним умовам за спеціальністю. Вебсайт бібліотеки (<https://cutt.ly/UsbGWff>) містить електронний каталог та репозитарій. Здобувачі мають можливість отримати підбірку літератури за запитом через електронну пошту. Також забезпечено відкритий доступ до електронних науково-метричних баз даних Scopus та Web of Science. Працівники бібліотеки здійснюють перевірку академічних текстів на виявлення текстових запозичень засобами перевірки на плагіат – StrikePlagiarism та Unichek. Огляд матеріально-технічної бази та ресурсів ЗВО показав, що створене освітнє середовище забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання за даною ОП. У наявності аудиторний фонд із мультимедійною технікою, кабінет самостійної роботи, комп'ютерний клас на 25 місць, кабінет арт-педагогіки та арт-терапії. Наявний облаштований студентський простір та Wi-Fi для вільного доступу до мережі Інтернет для факультету де реалізується ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЕГ констатує, що ЗВО надає та забезпечує безоплатний доступ науково-педагогічним працівникам та здобувачам освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ДДПУ забезпечує якісні умови організації освітнього процесу та створює оптимальний режим роботи і навчання. Навчальні приміщення відповідають нормам та правилам експлуатації та перебувають у задовільному санітарно-гігієнічному стані. В університеті функціонує служба з охорони праці, яка здійснює інструктажі з охорони праці.

Здобувачі освіти мають можливість проживати у гуртожитках, на території є їдальня та спортивний майданчик. Також проводяться різноманітні заходи з метою організації культурного дозвілля. Освітнє середовище ДДПУ є безпечним для життя і здоров'я здобувачів освіти. Це забезпечується по-перше, достатньою матеріальною базою, а по-друге - політикою інформування здобувачів щодо можливостей її використання. З аспірантами виховну та роз'яснювальну роботу проводять науковий керівник, завідувач відділу аспірантури, завідувач випускової кафедри. Це регламентується відповідними правилами внутрішнього розпорядку (<https://cutt.ly/RsbJm5N>). Під час бесід було з'ясовано, що психічне благополуччя та комфортна міжособистісна взаємодія досягається завдяки роботі науково-педагогічних працівників на громадських засадах. Тому ЕГ рекомендує ініціювати створення психологічної служби чи відділу психологічного забезпечення на факультеті, який виконуватиме ряд завдань психологічного супроводу освітньої діяльності. Це дасть також змогу здобувачам освіти отримувати досвід практичної діяльності психолога у закладі освіти.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час спілкування зі здобувачами освіти та представниками студентського самоврядування було з'ясовано, що освітня, консультативна, організаційна та інформаційна підтримка організована на достатньому рівні. Організаційну та консультативну підтримку для здобувачів третього рівня освіти надає відділ аспірантури та наукової роботи – отримання довідок та консультацій, оформлення документів та супровід аспірантів. Важливим інструментом здійснення інформаційної підтримки є сайт ДДПУ, завданнями якого є: надання інформації про роботу допоміжних підрозділів, інформування про заходи і події, що відбуваються в університеті, поширення рішень та наказів керівництва університету для широкого загалу, розвиток наукових і навчальних зв'язків академічної спільноти. Також налагоджено інформаційну підтримку у групах соціальних мереж та гуртках за інтересами. Наукові інтереси здобувачів задовольняють відомі наукові школи (<https://cutt.ly/WsbKvGz>), Рада молодих вчених (<https://cutt.ly/8sbKSun>), Наукове товариство студентів та аспірантів імені професора Василя Надім'янова (<https://cutt.ly/msbKoxO>). Структурні підрозділи та відділи, наукові керівники та науково-педагогічні керівники надають необхідну інформацію щодо освітніх та дослідницьких питань, академічної мобільності, питань соціальної підтримки та можливості працевлаштування. Оцінювання рівня забезпечення ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом періодичних опитувань, їх результати, а також фокус-групи вказали на повну задоволеність наявними в ДДПУ ресурсами для задоволення різноманітних потреб.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

За результатами бесіди із адміністрацією ЗВО, гарантом ОП та внаслідок огляду презентаційних матеріалів про матеріально-технічну базу було встановлено, що у ЗВО наразі впроваджується та є часткова можливість забезпечення безперешкодного доступу особам з особливими освітніми потребами та іншим маломобільним групам населення. Зокрема здобувачі освіти із інвалідністю та інші маломобільні групи мають можливість в'їзду із внутрішньої частини приміщення корпусу, де знаходиться факультет психології, педагогіки та соціальної роботи. За наявності таких осіб, навчальний процес здійснюється на першому поверсі. Ректор університету Скотна Н.В. повідомила, що було розроблено проєкт та сформовано план-графік проведення робіт щодо забезпечення доступності навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп. Можливість дистанційного навчання та електронний каталог бібліотеки сприяють можливості самостійного опанування здобувачами освітніх компонент ОНП. Осіб з особливими освітніми потребами на ОНП немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ході зустрічей зі здобувачами та іншими стейкхолдерами було встановлено, що конфліктних ситуацій під час реалізації ОНП не виникало. Проте вони поінформовані про процедури вирішення конфліктних ситуацій та алгоритм дій при їх виникненні. Здобувачі повідомляють, що мають можливість звернутися за допомогою безпосередньо до наукових керівників, НПП та представників допоміжних підрозділів університету, а також залишити звернення на сайті за допомогою сервісу «зворотний зв'язок». В університеті під час проведення семестрового контролю працює «телефонна гаряча лінія». У ЗВО здійснюються заходи щодо запобігання та виявлення корупції, визначено відповідальну особу та діє «Положення про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції Дрогобицького державного педагогічного університету» (<https://cutt.ly/VsbZoPS>). В ДДПУ діє Положення про політику попередження і боротьби із сексуальними домаганнями (<https://cutt.ly/asbCw1Z>). Водночас ЕГ констатує відсутність положення чи локального акту, який визначає політику та процедуру врегулювання конфліктних ситуацій відносно потенційних конфліктів інтересів та дискримінації, зокрема щодо вирішення потенційних конфліктів між аспірантом та науковим керівником. Тому рекомендується розробити політику, яка буде чітко регламентувати порядок звернень, процедури реагування та вирішення зазначених ситуацій. На фокус-групах зі здобувачами та представниками самоврядування зазначалося,

що в ДДПУ сприятливий соціально-психологічний клімат, конфліктних ситуацій під час реалізації ОНП не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Створене освітнє середовище забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання за даною ОП. 2. ДДПУ забезпечує безоплатний доступ науково-педагогічним працівникам та здобувачам освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, а також забезпечує належний рівень освітньої, консультативної, організаційної та інформаційної підтримки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1. Часткова можливість забезпечення безперешкодного доступу особам з особливими освітніми потребами та іншим маломобільним групам населення. 2. ЕГ рекомендує розробити положення чи інший локальний акт, який визначає чітку політику та процедуру врегулювання конфліктних ситуацій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОНП та освітня діяльність за нею відповідають критерію з недоліками, які не є істотними і можуть бути виправленими в короткий термін.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЕГ було встановлено, що процес розроблення, затвердження, моніторингу та періодичний перегляд ОП здійснюється відповідно до визначеної загально інституційної політики закладу і регулюється «Положенням про освітньо-наукові програми третього (освітньо-наукового) рівня освіти у ДДПУ» та «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ДДПУ» (<https://cutt.ly/qsbBcZq>). Відповідно до п. 2.3.7. останнього зазначеного документу, система внутрішнього забезпечення якості передбачає здійснення щорічного моніторингу та періодичного оновлення освітніх програм підготовки фахівців різних рівнів вищої освіти. Дана ОНП введена у дію у 2016 році, вона розроблялась за участі роботодавців (зазначено у критерії 1). При перегляді ОНП до кола залучених стейкхолдерів у 2016, 2019 та у 2020 роках додано здобувачів (Н. Поточняк) (Відповідь на запит “Витяг з протоколу про розгляд і затвердження програми”). В ДДПУ створено сектор ліцензування, акредитації і якості вищої освіти (<http://dspu.edu.ua/nmv/jakistqosvity/>), розроблено Положення про Комісію з моніторингу освітньої діяльності та якості вищої освіти у (<https://cutt.ly/OsbM1Ul>), яка здійснює моніторинг і експертизу проектів ОП. На фокус-групі з допоміжним персоналом з'ясувалося, що зараз відбувається перехідний період, функції моніторингу ОП з вересня 2020 року передано з навчально-методичного відділу до зазначеного сектору, де для цього уведено 3 посади.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ЕГ констатує, що студентське самоврядування бере активну участь у процесах щодо забезпечення якості навчання та удосконалення освітнього процесу в ДДПУ. Представники студентського самоврядування (Христина Флешко, студ. ректор та Іванна Цюмик, голова профкому студентів факультету психології) є активними членами вченої ради та приймають участь у її засіданнях, де мають змогу інформувати адміністрацію про широке коло актуальних студентських питань. У ході спілкування зі здобувачами та представниками студентського самоврядування було встановлено, що вони мають змогу брати участь у періодичному обговоренні освітніх програм та інших процедурах

забезпечення їх якості як рівноправні партнери. З'ясовано, що здобувачі освіти приймають участь в обговоренні питань реалізації та якості ОП, звертаються із пропозиціями та беруть участь в анкетуванні (анкети розробляються керівником групи забезпечення), семінарах та обговореннях. Зокрема аспірант Назар Поточняк зазначений як один із членів групи розробки ОП 2019 та 2020 року.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час спілкування із роботодавцями (Скотна Н.В., ректор Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка; Шмілик Н.А. директор комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр» Самбірської міської ради, кандидат психологічних наук; Яворська Г., директор інклюзивно-ресурсного центру м.Трускавець; Дзюрах І.В., керівник Дрогобицького добровільного товариства захисту дітей та молоді з інвалідністю «Надія»; Каут Н.М., вчитель-логопед, Опорний заклад загальної середньої освіти імені Івана Франка, с.Ралівка Самбірського району) ЕГ встановила, що вони приймають участь у періодичному обговоренні ОП та інших процедурах забезпечення її якості як партнери. У ДДПУ існує практика проведення семінарів, круглих столів, конференцій, куди запрошуються представники роботодавців, під час яких є можливість обговорювати зміни у змісті та структурі ОП та вносити пропозиції щодо її вдосконалення та покращення. Присутні роботодавці висловили пропозиції та рекомендації щодо функціонування даної ОП. Зокрема щодо розвитку соціальних навичок, посилення практичної підготовки, розширення експериментальної бази. Також запропонували впровадження в освітній процес нових дисциплін – Психологічні засади інклюзії, Психологічне здоров'я особистості. Під час перегляду ОП 2020 р. пропозиції роботодавців знайшли своє відображення в ОП у вигляді розширення блоків вибірових дисциплін. ЕГ надано документальне підтвердження участі роботодавців у перегляді ОНП (витяги з відповідних протоколів засідань випускової кафедри). ЕГ рекомендує розширити співпрацю з потенційними роботодавцями, залучивши до неї не тільки представників “практичних” установ, а й заклади освіти, зацікавлені у працевлаштуванні майбутніх випускників.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Акредитація ОНП є первинною і перший випуск за цією програмою відбудеться у поточному році. Але необхідно зазначити, що аспіранти на даний момент вже працюють за сумісництвом як у ЗВО, так і в інших закладах та відділах освіти, центрах та у якості волонтерів у громадських організаціях. Загалом практика збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторії працевлаштування випускників здійснюється відділом інформаційної діяльності та молодіжної політики шляхом опитувань, а також під час проведення семінарів, конференцій та інших заходів. Керівник зазначеного відділу Думич В.Т. відмічає позитивний зворотний зв'язок від випускників. Водночас ЕГ рекомендує упорядкувати систему збору інформації про кар'єрний шлях випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Питання реагування на виявлені недоліки в освітній програмі регулюється внутрішньою комісією з моніторингу якості освіти у ДДПУ. Роботодавці під час бесіди висловили побажання щодо розвитку соціальних навичок та впровадження нових дисциплін, аспіранти висловили побажання щодо збільшення практичної складової та розширення блоків вибірових дисциплін, а також зацентрували на впровадженні інноваційності методів викладання. Що, згідно наданих протоколів, було враховано при перегляді ОП у 2020 році.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація освітньої програми Психологія третього рівня освіти є первинною, тому зауваження та пропозиції на теперішній час відсутні.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

За результатами зустрічей із адміністрацією, науково-педагогічними працівниками, здобувачами та співробітниками інших підрозділів ДДПУ встановлено існування культури якості, що сприяє функціонуванню та розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за ОП. Усі підрозділи, які забезпечують реалізацію ОНП на

різних рівнях (університетський, інститутський, кафедральний, викладацький, аспірантський) працюють узгоджено та відповідально. Керівники аспірантів та викладацький склад демонструють ефективність та компетентність. Здобувачі освіти та роботодавці залучаються до процедур внутрішнього забезпечення якості через опитування, участь у семінарах, конференціях та тримають зв'язок з розробниками ОНП та адміністрацією. Це свідчить про наявність цілісної системи, за допомогою якої освітньо-наукова програма реалізується та вдосконалюється. Інтерв'ювання викладачів та студентів виявило, що ДДПУ всіляко сприяє залученню учасників академічної спільноти до процедур внутрішнього забезпечення якості освітніх програм. Так, здійснюється моніторинг та періодичний перегляд ОНП із залученням представників закладів, що є потенційними роботодавцями; оцінювання здобувачів вищої освіти є об'єктивним і справедливим; існує система рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників та освітньої діяльності кафедр і факультетів; підвищення кваліфікації НПП; забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату й академічної недобросовісності. ЕГ рекомендує оприлюднювати результати опитувань та анкетування на веб-сторінці ДДПУ, що дасть змогу усім стейкхолдерам отримати актуальну інформацію про реалізацію освітньої програми.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. Моніторинг та періодичний перегляд ОНП відбувається згідно із визначеною загальноінституційною політикою ЗВО. 2. Стейкхолдери приймають участь у періодичному обговоренні освітньої програми та інших процедурах забезпечення її якості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. Відсутність оприлюднених результатів опитувань стейкхолдерів на веб-сторінці ЗВО, а також інформації про вжиті заходи реагування за результатами таких опитувань. 2. ЕГ рекомендує розширити співпрацю з потенційними роботодавцями, залучивши до неї не тільки представників "практичних" установ, а й заклади освіти, зацікавлені у працевлаштуванні майбутніх випускників.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОНП та освітня діяльність за нею відповідає критерію з недоліками, що не є суттєвими і можуть бути виправленими в короткий термін.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Аналіз нормативних документів, які регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу дають змогу ЕГ констатувати їх зрозумілість та чіткість. Усі типи локальних нормативно-правових актів є доступними. Відповідно до Положення про забезпечення доступу до публічної інформації у ДДПУ, уся інформація, що підлягає висвітленню, розміщена на сайті (<https://cutt.ly/2sb8YBj>), що свідчить про прозорість та публічність закладу вищої освіти. Під час зустрічей зі здобувачами вищої освіти, було встановлено, що доступ до інформації зручний та легкодоступний. Також вони зазначають, що отримують належну та змістовну консультативну підтримку від наукових керівників. Документація щодо організації, регуляції та оптимізації освітнього процесу для здобувачів третього рівня вищої освіти доступна на сторінках (<https://cutt.ly/Zsb8CdE>), актуальна інформація розміщується у групах соціальних мереж, передається старостами академічних груп та розміщується на інформаційних дошках. З інформацією про правила і положення здобувачі мають змогу ознайомитися ще на етапі вступу. Під час проведення зустрічі здобувачі продемонстрували знання того, де вони можуть знайти необхідні документи. Обсяг інформації, що оприлюднюється, є достатній для того, щоб забезпечити можливість потенційних вступників зробити поінформований вибір щодо вступу на програму, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою. Інформування аспірантів щодо їх прав і обов'язків систематично здійснюється гарантом ОНП, науковими керівниками, науково-педагогічними працівниками, які викладають дисципліни ОНП, усіма

обслуговуючими відділами ДДПУ. Тож можна зазначити, що загалом ЗВО виконує свою суспільну місію та в достатній мірі інформує зацікавлених сторін про аспекти здійснення освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ЕГ встановила, що на сайті ДДПУ наявна рубрика «Громадське обговорення», яка використовується для розміщення проектів освітніх програм (<https://cutt.ly/Fsb4MDp>) із метою отримання зауважень та пропозицій від стейкхолдерів. Перегляд та затвердження вченою радою ОНП відбулось дещо раніше - 30 червня 2020 року та вступає у дію з 1 вересня 2020 року, тому ЕГ не мала змоги переконатись в наявності обговорення проекту на сайті. Проте, наявність проектів інших освітніх програм та можливість внесення зауважень та пропозицій свідчить про реалізацію практики громадських обговорень.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація про ОП та її опис, за 2016, 2019 та 2020 роки є доступною за посиланням (<https://cutt.ly/lb7ABe>). Опрацювавши інформаційне наповнення сайту ДДПУ, ЕГ приходить до висновку, що обсяг і зміст оприлюдненої інформації про освітньо-наукову програму Психологія для здобувачів третього рівня вищої освіти є неповним. Так, відсутніми на момент візиту ЕГ були описи деяких вибіркового дисциплін та методичне забезпечення для їх вивчення. Тому ЕГ рекомендує активізувати роботу по наповненню сайту необхідною інформацією, що дасть змогу для потенційних вступників здійснити поінформований вибір щодо вступу на програму, а всім зацікавленим сторонам (в тому числі роботодавцям) отримати якісну інформацію про зміст підготовки фахівців за даною ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1. Локальні нормативно-правові документи ДДПУ оприлюднені на сайті, оновлені до актуального стану і є доступними для стейкхолдерів. 2. На сайті ЗВО наявна рубрика «Громадське обговорення», яка використовується для розміщення проектів освітніх програм. Стейкхолдери мають можливість внести свої зауваження та пропозиції.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

1. Не оприлюднені на сайті описи деяких освітніх компонентів, зокрема вибіркового дисциплін та методичне забезпечення для їх вивчення.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОНП та освітня діяльність за нею відповідають критерію з недоліками, що не є суттєвими і можуть бути виправленими в короткий термін.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Усі обов'язкові компоненти ОНП відповідають науковим інтересам аспірантів з огляду на спеціальність 053 Психологія, з якої виконуються їх дисертації (ОКП 1-2), а також в розрізі загальнонаукової (методологічної, дослідницької) і мовної підготовки (ОКЗ 1-6). Обрані аспірантами вибіркові ОК: Сучасні психологічні теорії особистості, Психологічні проблеми сучасної освіти, Парадигми сучасної психологічної науки та психологічної практики, також повною мірою відповідають темам їх дисертацій: 1. Баб'як К.Б. "Особливості функціонування та психологічного супроводу сімей, які мають дітей з порушеннями психофізичного розвитку". 2. Глинська М.Б. "Розвиток компонентів соціальної компетентності у підлітків з ОМЗ в умовах інклюзивного навчання". Інформації про вибрані ОК немає, перший рік навчання. 3. Красневич В.Ю. "Психологічна стійкість як особистісний ресурс професійного становлення військовослужбовців". Інформації про вибрані ОК немає, перший рік навчання. 4. Кулик В.Б. "Психологічні умови становлення професійної відповідальності у майбутніх педагогів". 5. Левицька І.М. "Психологічні особливості впливу образу фізичного "Я" на самоставлення дівчат раннього юнацького віку". 6. Поточняк Н.М. "Психологічні умови становлення особистісного розвитку майбутнього педагога". ОК орієнтовані на підготовку і проведення дослідження, опрацювання матеріалів дисертацій аспірантів (ОКП 1, ОКЗ 3-6), а також на підготовку аспірантів до викладацької діяльності (ОК 2, ОКП 3). ОКП 3 (науково-педагогічна практика) дає можливість практично підготувати аспірантів до викладацької діяльності (ЕГ надано робочі зошити практики аспірантів, програма практики доступна на сайті (<https://cutt.ly/osnpalB>)).

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Обсяг 3000 не дозволяє вмістити повний текст. Надано коротку версію, повна - додана до звіту ЕГ. Аналіз зроблено за науковими керівниками: 1. Стець В.І., к. філос. н., доц. З 2016 року - завідувач кафедри практичної психології. Сфера наукових інтересів - патопсихологія, психотравма, інклюзивна освіта, психолого-педагогічний супровід освіти і сім'ї. Є мінімум 4 публікації, які повною мірою відповідають темам дисертації аспірантів. Аспіранти: Баб'як К.Б. "Особливості функціонування та психологічного супроводу сімей, які мають дітей з порушеннями психофізичного розвитку". Глинська М.Б. "Розвиток компонентів соціальної компетентності у підлітків з ОМЗ в умовах інклюзивного навчання". 2. Галян І.М., д.психол.н., проф. Професор кафедри практичної психології. Сфера наукових інтересів - психологічна компетентність фахівця в освіті, цінності, смисложиттєві орієнтації, особистісний розвиток особистості. Є мінімум 3 публікації, які повною мірою відповідають темам дисертації аспірантів: Аспірант: Красневич В.Ю. "Психологічна стійкість як особистісний ресурс професійного становлення військовослужбовців". 3. Савчин М.В., д.психол.н., проф. Завідувач кафедри психології, засновник наукової школи "Моральні, духовні та соціально-психологічні умови розвитку особистості", 1997, (<https://cutt.ly/bsmth8k>). Є мінімум 4 публікації, які повною мірою відповідають темам дисертації аспірантів: Аспіранти: Кулик В.Б. "Психологічні умови становлення професійної відповідальності у майбутніх педагогів". Поточняк Н.М. "Психологічні умови становлення особистісного розвитку майбутнього педагога" 4. Попіль М.І., к. психол. н., доц. Сфера наукових інтересів - ціннісно-смыслова сфера особистості, особистісний розвиток, особистісна ідентичність, психологічний супровід адаптації комбатантів. Є мінімум 2 публікації, які повною мірою відповідають темам дисертації аспіранта: Аспірант: Левицька І.М. "Психологічні особливості впливу образу фізичного "Я" на самоставлення дівчат раннього юнацького віку".

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

ДДПУ організаційно та матеріально забезпечує можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів за ОНП, зокрема: 1. У аспірантів є можливість публікацій в науковій періодиці, що створюється ДДПУ: - науковий журнал "Проблеми гуманітарних наук. Серія Психологія" (<http://phsps.dspu.edu.ua/>); - Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (<http://www.aphn-journal.in.ua/>). Однак зазначені видання не входять в перелік, в якому можуть публікуватись результати дисертацій (<https://cutt.ly/qsWGBLJ>). 2. На факультеті проводяться регулярні конференції та інші наукові заходи: - міжнародна наукова інтернет-конференція «Методологічні, теоретичні та практичні проблеми психологічної науки» (2019, 2020); - звітна наукова конференція викладачів кафедри психології і студентів ДДПУ (2006-2018); - всеукраїнська науково-практична конференція «Психологічні вектори розвитку гуманітарної освіти в умовах євроінтеграції освітнього простору: результати і перспективи дослідження». 3. Проводяться відкриті заходи, де аспіранти мають змогу апробувати свої ідеї: - міжнародний інтеркультурний тиждень «Інклюзивне суспільство» (<https://cutt.ly/QsWLqNr>); - міжнародний україно-бельгійсько-румунський семінар-тренінг (<https://cutt.ly/BsWLviK>). Загалом можливостей для апробації результатів і думок у аспірантів за ОНП - достатньо, випускова кафедра є активним організатором різноманітних заходів і активностей. Більше інформації є на Facebook-сторінці кафедри (<https://cutt.ly/IsWX9tQ>). 4. ДДПУ надає доступ до використання лабораторій, обладнання тощо. Специфічне лабораторне обладнання для виконання дисертаційного дослідження аспірантам не потрібно. Інформаційне забезпечення ОНП (бібліотека, доступ до Інтернету) в ДДПУ є достатнім (критерій 7). З точки зору ЕГ, для організації наукового дослідження аспірантів за ОНП, враховуючи їх тематику, критично важливим є доступ до вибірки досліджуваних. У 2 з 6 аспірантів теми пов'язані з вивченням майбутніх педагогів, 1 - дівчат раннього юнацького віку. ДДПУ готує відповідних фахівців на першому і другому рівнях вищої освіти, отже, надає можливості аспірантам досліджувати цих респондентів. У 1 аспіранта (Красневич В.) тематика дисертації пов'язана з її професійною діяльністю, вона проходить службу в ЗСУ. Решта 2 аспіранти вивчають особистість в

умовах інклюзивної освіти, вибірка досліджуваних надана випусковою кафедрою на умовах співпраці з інклюзивно-ресурсними центрами м. Самбора, м. Трускавця (підтверджено на відео-зустрічі з потенційними роботодавцями).

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

ДДПУ надає можливості для введення аспірантів до міжнародної академічної спільноти. Інформація частково корелює з критерієм 4. В ДДПУ діє «Положення про академічну мобільність» (<https://cutt.ly/5sWBjJR>), на сайті відділу міжнародних зв'язків є актуальні пропозиції. ЕГ констатує, що можливості для аспірантів в цьому контексті надані, але вони ними користуються недостатньо. Аспіранти брали участь в науково-практичних конференціях з іноземною участю, зокрема: Міжнародна науково-практична інтернет-конференція “Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації” (Переяслав-Хмельницький, 2018, Кулик В.Б.); Міжнародна науково-практична конференція “Психологія і педагогіка в системі сучасного гуманітарного знання XXI століття” (Харків, 2018, Кулик В.Б.); Міжнародна наукова інтернет-конференція “Методологічні, теоретичні та практичні проблеми психологічної науки” (Дрогобич, 2020, Поточняк Н.Б.). Крім того, аспірант Баб'як К. має опубліковану статтю у міжнародному науковому журналі Science Review (Польща). Аспіранти також мають змогу відвідувати лекції гостей професорів (відповідь на запит “Список роботодавців та академічна мобільність”).

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники аспірантів за ОНП: 1) активно публікуються, 2) беруть участь у виконанні науково-дослідних робіт; 3) впроваджують свої наукові розробки. Крім того, слід зазначити, що результати наукових досліджень (докторських і кандидатських дисертацій) наукових керівників, також були широко впроваджені в практику. 1. Савчин М.В., має більше 20 публікацій за останні 5 років (<https://cutt.ly/psEavph>). Керівник НДР “Особистісно-професійний розвиток майбутнього педагога» (2009-2014), «Теорія і практика психологічного супроводу особистісно-професійного зростання майбутніх педагогів при викладанні психологічних дисциплін» (2015-2019), «Методологічні, теоретичні, прикладні і практичні проблеми психологічної підготовки майбутніх педагогів» (2020-2024). 2. Галан І.М. має більше 30 публікацій за останні 5 років (<https://cutt.ly/dsEdVnV>). 3. Стець В.І. має більше 20 публікацій за останні 5 років (<https://cutt.ly/hsEmkMo>). 4. Попіль М.І. має більше 10 публікацій за останні 5 років (<https://cutt.ly/GsEmNA3>). ЕГ підтверджує, що наукові праці наукових керівників впроваджені в освітній процес ДДПУ, оскільки вони є його НПП. Це висвітлено, наприклад, в робочих програмах навчальних дисциплін, навчальних посібниках, інших методичних розробках.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Виокремлено чотири напрями щодо дотримання академічної доброчесності (далі - АД) при функціонуванні ОНП: 1. Інституціональний (нормативно-правове регулювання АД і відповідна політика): - в ДДПУ створено систему положень і процедур, які регламентують політику щодо АД на рівні закладу: кодекс академічної доброчесності ДДПУ (<https://cutt.ly/asEQGU9>), містить визначення і основні положення АД, випадки порушення АД і засади їх профілактики, визначає комісію з дотримання АД; положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових, навчально-методичних та кваліфікаційних роботах у ДДПУ (<https://cutt.ly/3sEWmjC>), яке встановлює поняття академічного плагіату, засади його уникнення, підстави і порядок перевірок, норми показника оригінальності для різних видів наукових творів і навчально-методичних розробок. 2. Створення і підтримка клімату АД, втілена в конкретних інформаційних і інтерактивних заходах (<https://cutt.ly/BsEEINZ>), (<https://cutt.ly/4sEEYMM>), (<https://cutt.ly/tsEEKvH>), (<https://cutt.ly/7oO7qVs>). ДДПУ приділяє увагу популяризації та доведенню процедур АД до усіх здобувачів ОНП через проходження тренінгів і семінарів із залученням наукових керівників та аспірантів з метою заохочення їх до етичної поведінки та формування навичок протидії академічній нечесності (<https://cutt.ly/KsbABDM>), (<https://cutt.ly/YsbA7es>). Інформація про заходи популяризації АД викладається також на Facebook-сторінці університету, наприклад, (<https://cutt.ly/8sbStni>). З аспірантами кожного року проводиться опитування, де є питання відносно їх поінформованості щодо питань АД (<https://cutt.ly/LsbSgRw>). 3. Засвоєння принципів АД в освіті, зокрема - орієнтація ОК на прищеплення аспірантам принципів академічної доброчесності у професійній діяльності (питання АД розглядаються у межах дисциплін: “Управління науковими проектами та реєстрація прав інтелектуальної власності”, “Методологія дослідження у галузі психологічних наук”); - важливим є також наслідування аспірантами своїх викладачів, які самі є доброчесними (“наукове сумління”, за визначенням гаранта ОНП). 4. Протидія академічній недоброчесності, профілактика плагіату: - інформування аспірантів про неприпустимість плагіату, зокрема їм доведено відповідні роз'яснення МОН (<https://cutt.ly/ssERIGP>); - публікації і наукові роботи аспірантів і їх керівників проходять перевірку на наявність академічного плагіату (Unicheck), в тому числі внутрішнє рецензування (підтверджено на фокус-групах здобувачів і НПП). Відповідальність за плагіат несуть солідарно і здобувач і його керівник; - раціонально організовано доступ НПП і аспірантів до перевірки наукових текстів на плагіат, через працівників бібліотеки, за заявкою завідувача кафедри.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

1. В ДДПУ організовано раціональний доступ учасників освітнього процесу до перевірки наукових текстів на плагіат. 2. Наукові керівники аспірантів за ОНП є кваліфікованими вченими, які працюють також в межах наукової школи професора М. Савчина. 3. Аспірантам надано можливості для публікації результатів власних досліджень у виданнях кафедри, інших виданнях ДДПУ, апробації здобутків на численних наукових форумах, що проводить випускова кафедра і ДДПУ. 4. ДДПУ переважно виступає базою дисертаційних досліджень для аспірантів, які навчаються за ОНП (надає вибірки досліджуваних).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

1. На випусковій кафедрі створено “критичну масу” дослідників проблем особистісного розвитку, психологічного і духовного здоров'я. Але поки що ДДПУ не здатен створити разову СВР для захисту аспірантів. 2. Періодичні наукові видання ДДПУ, в яких мають змогу публікуватись аспіранти, не є фаховими в галузі психологічних наук.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

За ОНП створено добрі умови для навчання аспірантів через дослідження, що виражається в: - наявності наукової спільноти (наукової школи, “критичної маси дослідників”), в яку аспіранти залучені як активні учасники; - наданні аспірантам можливостей для проведення власних досліджень, участі у наукових заходах, публікації і апробації їх результатів, але з обмеженнями (відсутність фахового наукового журналу); - відповідності освітньої складової ОНП науковим інтересам аспірантів, спрямованості ОНП на розвиток дослідницьких компетентностей.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В

Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>10.2.pdf</i>	qjsww6NbKfcD/bFMANS6iy4NC9VpXEDRnM5TCs/ 5IyA=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Ларіонов Станіслав Олександрович

Члени експертної групи

Заграй Лариса Дмитрівна

Медведь Валентина Валентинівна